

תוספת שבת

זמני הדלק"נ שבת פרשת בהר בחוקותי

ירושלים: 6:48 מוקדם: 6:38
בני ברק: 7:04 מוקדם: 6:54
מודיעין עילית: 6:57 מוקדם: 6:47
חיפה: 6:58 מוקדם: 6:48
טבריה: 6:53 מוקדם: 6:43

העלון לזכות

רשב"י והרמ"א
זיע"א ושימליצו
טוב בעד העוזרים
והמסיעים לעלון

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

חידוש הבן איש חי: לרשב"י אם ישראל ישמרו שבת עם תוספת שבת כראוי, מספיק שבת אחת לזכות 'מיד' לגאולה!! וחידוש שהמקפיד על תוספת שבת זוכה גם לדירה גדולה משלו, וללא גזירות ממשלה ויועמשי"ת..

משלו... (כמובן א"א לקבל שבת לפני פלג המנחה...)

ובסוף פר' בהר (כ"ו ב') נאמר: "את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו אני ה'" הטעם שנאמר שבתותי בלשון רבים, ולא אמר 'את השבת תשמורו', ועוד למה הסמיך לזה ומקדשי תיראו, וביארו עפ"י דברי רשב"י בשבת קיח: "אילו היו משמרים ישראל שני שבתות כהלכתן מיד נגאלים", וזה שאמר הכתוב אם 'את שבתותי' דהיינו 'שני שבתות' תשמורו, אז תזכו שיגיע 'ומקדשי תיראו' ויבנה המקדש, ואז יזכו גם ל"אני ה'" שהרי אין ה' שלם עד שימחה עמלק ויבוא המשיח. (עפ"י רש"י בשלח יז טז) ולנתבאר מהבן איש חי מהני גם בשבת אחד עם תוספת שבת כהלכתה...

והבעל הטורים כתב: "את שבתותי תשמורו" הרי שכתב שמירה אחר השבת, "שמור את יום השבת" הרי שמירה לפניו שצריך שמירה בין לפניו בין לאחריו, והוא תוספת מחול על הקודש. וכן כתב האור החיים שנשמכה שבת לאיסור ע"ז ששניהם שקולים כנגד כל התורה, (ע"ש). ולדעת זקנים: הוקש שבת למקדש, מה שמירת שבת לעולם שנאמר אות היא לעולם, אף מורא מקדש לעולם שאף בחורבנו אסור להכנס בו!!

רשב"י העיד שמעולם לא ביטל סעודה ג' ואיך קיימה במערה?

לו משהו אחר, וכמו שפסק החזו"א שחולה שיכול לאכול רק ירק כיון שזה סעודתו נחשב לקידוש במקום סעודה, (ארחות רבינו קיב) וברב פעלים ח"א יו"ד נה כתב שכיון שהיה אנוס במערה אי"ז נחשב לביטול (דברי רשב"י בזהר האזינו רפח:) וגם בזהר אמור הביא שלפעמים קיימה ע"י סודות התורה וכן הביא למעשה במג"א סי' תמ"ד סק"ב, לגבי ער"פ שחל בשבת.

היתכן שה' יותר מרוצה מהמתפלל תפילת שבת בחול, ותפילת חול בשבת? בסיום מס' מנחות נאמר אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון ליבו לשמים.. מעשה נפלא שמביא הבן איש חי בנושא,

במילה, אבל ללא כוונות מיוחדות, אבל בשמונה עשרה שם לב שהוא מתפלל בשבת תפילת יום חול, ולאחר התפילה שאלו הרי שבת ולמה התפלל תפילת חול, הרי הוא צריך לחזור ולהתפלל תפילת שבת, וענהו שלא טעה ודרכו להתפלל תמיד בשבת תפילת חול, שהרי שבת הוא היום המובחר מכל הימים, ואין זה כבוד שבת לקצר בו בתפילה ולכן מאריך ומתפלל

וכך הביא הבן איש חי בבן יהוידע בשבת קיח: לרשב"י אם ישראל ישמרו שבת עם תוספת שבת כראוי, מספיק שבת אחת לזכות 'מיד' לגאולה, שכיון שע"י תוספת שבת ישראל הם עושים את השבת!!

ובזה יש תירוץ נוסף לסתירה שהבאנו בשבוע שעבר בין הבבלי לירושלמי, הגמרא בשבת (קיח:) אומרת: "אמר רבי יוחנן משום רשב"י, אלמלי משמרים ישראל 'שתי שבתות' כהלכתן מיד נגאלין", ובירושלמי (תענית א, א) נאמר: "אמר רב לוי אילו היו ישראל משמרים 'שבת אחת

כתיקונה' מיד היה בן דוד בא", וזהו התשובה כששומרים שבת עם תוספת שבת כהלכתה, מספיק שבת אחת לזכות לגאולה!! והביא הבן איש חי, שלכן אחרי אותיות 'ישראל' יש אותיות 'שבתכם', שע"י התוספת, השבת מתייחסת לישראל!

ולפני זה ביאר הבן איש חי שע"י התוספת שבת מתקיימים גם דברי הגמ' שם 'כל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים' וכן מקבל 'משאלות ליבו', שמדובר על שומר תוספת שבת וכיון שהוא שומרה עם תוספת גדולה וללא מיצרים, מידה כנגד מידה יזכה לנחלה ללא מיצרים כיעקב אבינו... ועם דירה

בספר מדרש תלפיות לבעל השבט מוסר הביא קבלה מרשב"י שבשבת עץ החרובים נהפך לתמרים, ובכ"ג גם קיים סעודה שלישית בשבת ע"י תמר שהוא מז' מינים (וכפרימ"ג רצ"א ה') ובמדרש רבה אסתר וקהלת גרסו שהיה לרשב"י תמרים וחרובים, ויש שתירצו שחרוב בארמית זה תמר, ומרן הגר"ח קניבסקי זיע"א תירץ שרשב"י יכל לקיים סעודות שבת גם ע"י חרובים כיון שאין

מעשה בחסיד שחלם כליל שבת שנזדמן לפניו זקן אחד, שבא מגן עדן, ושאלו מי מתפללי בתי הכנסת תפילתם הכי מתקבלת.. וסימן לו על מקומם של שני אנשים בשני בתי הכנסיות, ובבוקר הלך לאחד מבתי הכנסת ואכן עקב אחרי האדם שהתפלל במקום שנאמר לו בחלום, לראות איזה כוונות עושה בתפילתו.. וראהו שמתפלל יפה ומתוך הסידור מילה

תפילת חול, וראה החסיד שהוא תמים מאד ורק תפילתו רצויה מפני שמתפלל אותה בכונה ובשמחה, ולכן היא רצויה כי רחמנא ליבא בעי, וכך היה ביום א' שהלך לביהכנ"ס השני וראה אדם שמתפלל תפילת שבת בחול, ואמר לו שדינו לחזור ולהתפלל, וענה לו שדרכו תמיד להתפלל תפילת שבת, כי השבת קדושה ונבחרת מכל הימים, וממילא התפילה שלה היא הכי חשובה ולכן רוצה תמיד להתפלל תפילת שבת, כדי להביא

הגה"צ רבי דב יפה זצוק"ל על חיזוק הלימוד ביום שישי

לה' דורון מובחר, ואפי' שהיא קצרה יותר, היא חשובה יותר, וגם ראהו שהוא תמים אבל כיון שמתפלל בכונה ובשמחה, ה' מרוצה ממנו, והבין שזהו אחד המרבה (שמתפלל בשבת תפילת חול ארוכה) ואחד הממעיט (שמתפלל בחול תפילת שבת קצרה), ובלבד שיכוון ליבו לשמים, וכיון שליבם לשמים, אפי' ששניהם שינו מההלכה.. וגם שינו אחד מהשני 'רחמנא ליבא בעי'.. ומרוצה דוקא מהם. (תקציר מתוך 'בניהו' מנחות דף קי)

נבוא חשבון כמה ממנו אנו מנצלים בפועל?! וחשוב לדעת, שאם ניתן לאדם זמן ואפשרות לשבת וללמוד במנוחה, והוא לא מנצל את זה, זה עלול להלקח ממנו, כמאמר חז"ל "כל המבטל את התורה מעושר סופו לבטלה מעוני".

הפסדים גדולים

אם היו לאדם עיניים לראות, - היה רואה שכאשר אינו לומד ביום שישי הוא מקבל מהות אחרת - פחותה יותר! [וכך הוא בכל פעם שבטל מהתורה, וכש"כ כשזה כמעט יום שלם!] ועוד יש לדעת כי המתבטל [ביום שישי] גורם לעצמו שיבואו עליו ביטולים נוספים, כמש"כ באבות (פ"ד מ"ב): "אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך", אחד מחשובי ראשי הישיבות אמר לי, שלדעתו בחור שאינו לומד ביום שישי, זוהי כבר סיבה מספקת לשלחו מהישיבה!.

ישנם שני סוגי בחורים, האחד שלומד כל השבוע חוץ מיום שישי ושבת, והסוג השני שלומד גם ביום שישי ושבת. ועכ"פ בחור שאינו לומד בימים אלו הרי הוא בחור בדרגה אחרת...

חשיבות הלימוד בימי שישי אחה"צ

גדולי ישראל הקפידו במיוחד ללמוד ביום שישי אחה"צ, משום שאז כולם טרודים ומועטים הלומדים בשעות אלו. ואומרים בשם מרן החזו"א זצ"ל, שיש גדולים שזכו למעלתם, בזכות שהתחזקו במיוחד בלימוד התורה בימי שישי אחה"צ - שהוא זמן שכולם טרודים בו בהכנות לשבת. ואלה שאינם פונים בזמן זה לעסקי חול, יש להם שבת אחרת... ולצערנו ישנם שהמצב אצלם הוא בזבוז זמן, ומסתכלים על הלומדים בזמן זה כמתמידים מופלגים - במקום שיתעוררו גם הם להתחיל לעשות כך!

עומדים לפני יום עם קדושה עצומה

לפעמים בלי שימת לב, יום שישי אחה"צ יכול להיות יותר גרוע מכל יום, ולצערנו רבים רואים את זה כדבר טבעי, והאמת היא שצריך להיות - כמו שבערב יום הכיפורים כולם נמצאים תחת הרושם של יוה"כ הממשמש ובא, כך צריך להיות גם לגבי שבת, [שמבחינה מסוימת קדושתה חמורה יותר, שהיא בסקילה ויוה"כ בכרת], שכבר ביום שישי נעמוד תחת הרושם של יום השבת הקרב ובא - שנמצאים כעת לפני יום עם קדושה עצומה! ואכן אלו שמכניס עצמם בשעות אלו לשבת קודש, יש להם שבת אחרת...

איתא בזה"ק, ששבת קודש היא 'יומא דאורייתא' לפי שהתורה ניתנה בשבת. ומכיוון שכך, ההכנה הנאותה ל'יומא דאורייתא' היא על ידי לימוד תורה ביום שישי. זאת ועוד, יום שישי הוא אחד מזמני התשובה, ובודאי שביום תשובה ראוי להרבות בלימוד התורה הקדו'. ואולם אי"ז הדבר היחיד שיש לעשות ביום של תשובה! בנוסף, יש ללימוד ביום זה חשיבות מיוחדת, מחמת היותו משמש כהכנה ראוי לקלוט את השפעות הרוחניות של שבת קודש הממששת ובאה. ואולם היצה"ר שיודע את המעלה והחשיבות של הלימוד ביום זה, משתדל מאוד שנתרפה בזמן זה מן הלימוד. ואשר לו לב מבין, ומשתדל לנצל זמן יקר זה ללימוד התורה הק', יזכה לסיעתא דשמיא גדולה בלימוד!

רווחים רבים ועצומים

יעשה אדם חשבון עם נפשו, הדברים הגדולים שמרוויח כאשר מתחזק ולומד כראוי בימי שישי: א. עצם הלימוד מזכהו ברכבות מצוות, ב. הרי זהו זמן שרבים המתרפים בו מן הלימוד, ונמצא נוטל שכר כולם, ג. מרוויח את המעלה שאינו עושה הפסק ברצף הלימוד, וכידוע בשם כמה גדולים שזהו עיקר גדול בהצלחה בתורה, ד. לימוד זה הוא גם כהכנה לשבת, שע"ז מכין את עצמו ביותר לקבל את אור השבת... ולכן אם נתבונן, מדוע ישנם מקומות שיש בהם רפיון בלימוד התורה בימי שישי ושבת קודש? נראה דאין זה אלא משום ש"היצה"ר מבין" והוא יודע את החשיבות הגדולה של הלימוד בזמן הזה, ולכן נלחם לבטלנו מכך! כפי שאמרו חז"ל "כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו", ונכלל בזה גם כל מה שעניינו גדול, שהיצה"ר משתדל ביותר בענין זה שלא ינצלו כראוי.

חילול השם כשמוזלזלים בלימוד ביום זה

אין לשער את גודל ההפסד שנגרם כאשר אין מנצלים ימים אלו כראוי, ועלול להיות בזה גם מיעוט כבוד שמים, שכאשר אדם גורם זלזול במצוות הרי"ז חילול השם, וא"כ הגורם זלזול בלימוד התורה בימי שישי ושבת, או שח"ו שותף בזלזול זה, אין לשער איזה חשבון הוא לוקח על עצמו, שהרי זהו תכלית הבריאה, שאדם ידאג לכבודו ית"ש.

כמה אנחנו מנצלים?

יש לשים לב כי ביום שישי של תקופת שעון קיץ, משעת סיומה של תפילת שחרית עד כניסת השבת יש כאחת עשרה שעות. נתבונן נא - מה רב הזמן שבאפשרותנו ללמוד ביום זה, ומאידיך

עד החג ניתן להשיג בזול את הפנסים להדלקה בברכה בבתי חולים ובתי מלון - מקומות שלא מרשים להדליק נרות במקום אכילה ושינה, ולכן הורו כל הפוסקים שיש לברך על 'נרות שבת מחשמל המהודרים' הפועלים עם חוט להט ובטריה, וכדאי שיהיה לכל אחד גמ"ח לזיכוי הרבים, ובפרט לאלו שגרים בסמיכות למקומות אלו, משלוח לרוב הארץ בטל' 089741861 וניתן לקבל פרטים ההלכתיים במייל העלון.